

De weg van de vrede – een beeldenroute in Europa

© 2018
Alle rechten voorbehouden

Verein
Straße des Friedens
Straße der Skulpturen
in Europa e.V.

Vereniging zonder
winstoogmerk

Met dank aan

Frankrijk • Pontoise
Otto Freundlich: **Komposition**,
1933, brons, H 230 cm

Nederland • Vianen
Vredesbrug over de Rijn, 1933,
tijdens de Tweede Wereld-
oorlog verwoest, in 1948 weer
opgebouwd

Frankrijk • Verdun
Stephane Lallemand: **La Marelle**,
2006, staalplaten, met tekstfrag-
menten uit Duitse en Franse veld-
post uit de Eerste Wereldoorlog

Luxemburg • Lultzhausen
Bertrand Ney:
Jacobsleiter,
1999, graniet,
H ca. 8 m

Polen • Skupsk
Jan Wojciechowski:
Der geöffnete Kopf, 2007,
rode zandsteen en brons,
H 360 cm

Russland • Moskou
Leo Kornbrust: **Piramide**,
2009, graniet, H 250 cm

Duitsland • St. Wendel
James Reineking: **zonder titel**, 1996, staal, H 200 cm

De Europese beeldenroute voor de vrede • Het doel van onze vereniging is de realisering van een beeldenroute dwars door Europa, als een blijvend monument tegen oorlog en geweld. Deze route dient ter versterking van het wederzijds begrip tussen de Europese landen en volken. De west-oost route (4.000 km) verbindt de kust van Normandië met Moskou, de noord-zuid route (1.500 km) loopt van Amsterdam naar de Pyreneeën. De wegen kruisen elkaar in Verdun en in Auvers-sur-Oise bij Parijs. Het achterliggende idee om beelden als bakens voor de vrede in te zetten ontstond in 1936. Destijds formuleerde de Duits-Joodse kunstenaar Otto Freundlich zijn gedachten over architecturale "sculpturen voor de mensheid" als "bakens van vrede en kunst" in het landschap. Na de Tweede Wereldoorlog pakte zijn echtgenote, de kunstenaar Jeanne Kosnick-Kloss, het ontwerp weer op. Toch raakte het idee bijna weer in de vergetelheid. Eind jaren 70 herontdekte de Duitse beeldhouwer Leo Kornbrust het spoor van Otto Freundlich. Als uiting van respect droeg hij toen zijn eigen "Straße der Skulpturen St. Wendel" aan Freundlich op. Met dit gebaar schiep hij de basis voor alle toekomstige ontwikkelingen van de beeldenroute. Inmiddels is er een internationaal netwerk van kunstprojecten en vredesinitiatieven ontstaan en bevinden zich langs de twee trajecten meer dan 500 beelden.

De Straße der Skulpturen St. Wendel – het begin • In 1971/72 nam de beeldhouwer Leo Kornbrust in zijn geboorte-

plaats St. Wendel het initiatief voor het eerste Internationale Beeldhouwerssymposium in Saarland. Kornbrust had het concept in 1967 leren kennen, toen hij in Oostenrijk aan een dergelijk symposium deelnam. In St. Wendel schiep hij, samen met een aantal internationaal bekende kunstenaars, 14 sculpturen. Dat dit symposium een paar jaar later werd uitgebreid tot een beeldenroute, kwam door twee gebeurtenissen, die allebei in 1973 plaatsvonden. Ten eerste braken er toen tijdens bouwwerkzaam-

1971: Internationales Steinbildhauersymposium St. Wendel (Foto's boven: Monika von Boch)
Leo Kornbrust: **Hommage à Buñuel**, basalt, H 305 cm
Hiromi Akiyama: **zonder titel**, rode zandsteen, H 230 cm
Paul Schneider: **Durchblick in die Landschaft**, rode zandsteen, H 230 cm

heden vlak bij St. Wendel grote brokken zandsteen uit een rotswand, waarvoor een plek gezocht moest worden, en ten tweede werd er een wandelweg langs de grens van Saarland aangelegd, die toevallig ook door het terrein van het symposium liep. Kornbrust liet de stenen langs het nieuwe wandelpad plaatsen, en in 1977 werkten hier de eerste beeldhouwers. In 1979 droeg hij de Straße der Skulpturen op aan Otto Freundlich.

Otto Freundlich • Otto Freundlich (geboren in 1878) werkte niet alleen als beeldhouwer en kunstschilder maar publiceerde bovendien talrijke artikelen over kunst. Zijn werk werd door de nazi's in toenemende mate beschouwd als "entartet" (ontaard). Na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog vluchtte hij met zijn echtgenote, de kunstenaar Jeanne Kosnick-Kloss, naar de Pyreneeën om onder te duiken. In 1943 werd hij verraden en naar Polen gedeporteerd, waar hij in het Duitse concentratiekamp Sobibor werd vermoord.

Leo Kornbrust • Leo Kornbrust (geboren in 1929) studeerde beeldhouwkunst aan de Akademie der Bildenden Kunst in München. Van 1977 tot 1994 was hij zelf hoogleraar aan deze academie. De basis van bijna al zijn werk is de menselijke figuur, ook al lijkt zijn latere werk op het eerste gezicht abstract. Het is niet alleen in tal van tentoonstellingen te zien, maar ook in stedelijke openbare ruimtes, verspreid over de hele wereld. Leo Kornbrust werd op 15 jarige leeftijd opgeroepen voor de oor-

log, een ervaring die diep in zijn ziel is gegrift. Dit is mede een reden waarom hij zich voor de vrede inzet.

Documentaire "das geht nur langsam" (het kost tijd) •

Op de voorpagina van de catalogus "Entartete Kunst" (1937) was een sculptuur van Otto Freundlich afgebeeld. Freundlich droomde van een wereldomspannende vrede, en wilde in heel Europa sculpturenroutes als vredesbakens aanleggen. In 1943 werd hij door de nazi's vermoord, maar zijn ideeën zijn bewaard gebleven. De beeldhouwer Leo Kornbrust onttrakte het plan aan de vergetelheid.

Script en Regie: Gabi Bollinger • Camera: Stefan Urlaß, Klaus Hennrich • Muziek: Tzvi Avni • Redactie: Stefan Urlaß • De film is als DVD in het Duits of Engels verkrijgbaar voor 20 Euro.

Verein Straße des Friedens – Straße der Skulpturen in Europa

• Vereniging zonder winstoogmerk • Bestuursvoorzitter: **Cornelieke Lagerwaard** • Artistiek bestuurslid: **Bertrand Ney** • Penningmeester: **Claudia Besch-Moutty** • Office manager: **Kerstin Sommer** • Postadres: Postbus 1470 • 66594 St. Wendel • Duitsland • Adres: Am Symposion 1 • 66606 St. Wendel • Duitsland • Tel.: + 49 (0) 6851 8060 808 • E-mail: mail@strasse-des-friedens.de • www.strasse-des-friedens.com